

A 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

35 582 01	Gáz- és hőtermelő berendezés-szerelő
-----------	--------------------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: **számológép**

Értékelési skála:

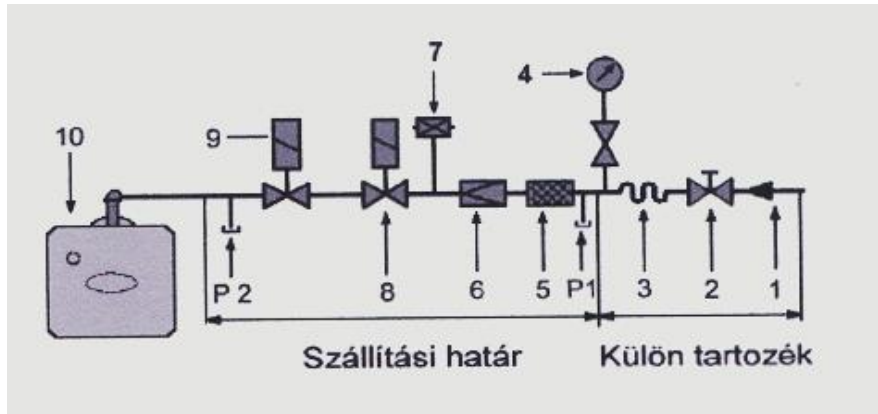
81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: **20%**.

1. feladat**Összesen: 10 pont**

Nevezze meg az ábrán vázolt gázégő szerelvénytör elemeit!

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.
10.		

2. feladat**Összesen: 6 pont**

Számpélda

Mekkora a hasznos teljesítménye egy blokkégőnek ($P \text{ kW} = ?$), ha

- a gázfogyasztása $V_g = 12,725 \text{ m}^3/\text{h}$
 a hatásfoka $\eta = 82\%$
 a földgáz fűtőértéke $Ha = 34,5 \text{ MJ} / \text{m}^3$

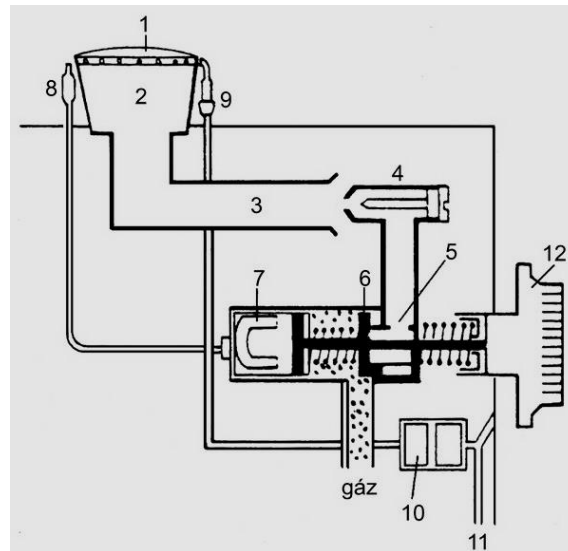
3. feladat**Összesen: 12 pont**

- a) Mennyi a füstgáz hőmérséklete a (nem kondenzációs) gázkészülékek kilépő csonkjánál?
- b) Mit nevezünk földgáztüzelés esetén harmatponti hőmérsékletnek, és mennyi az értéke?
- c) Milyen változás következik be a harmatponti hőmérsékleten a füstgázban lévő nedvességtartalomnál?

d) Miért szükséges a gáztüzelő berendezések kéményét saválló anyagból kiépíteni, vagy utólag kibélelni?

4. feladat

Összesen: 16 pont

a) Ismertesse az ábrán látható égő jellemzőit!

b) Nevezze meg az égő számozott részeit!

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.
10.	11.	12.

5. feladat**Összesen: 6 pont****a) Határozza meg a légfelesleg-tényező fogalmát!****b) Hogyan ellenőrizhető a pontos beállítás?****6. feladat****Összesen: 5 pont****Karikázza be a helyes válasz betűjelét!****6.1. Melyik az a gázégő rendszer, amelyen a gázmennyiséget motoros csappantyú állítja be, ezzel a levegőmennyiség is arányosan változik?**

- a) a nyitott atmoszférikus égő
- b) a tálcaégő
- c) a kényszerlevegős automatikus blokkégő

6.2. Hogyan indulhat újra az égő reteszelt leállás után?

- a) automatikusan
- b) hiba kijavítása után automatikusan
- c) a hiba kijavítása után csak kézi beavatkozással

6.3. Hogy nevezzük az égőkiömlő után bevezetett, illetőleg felhasznált levegőmennyiséget?

- a) a hőterheléshez tartozó összes levegőmennyiség
- b) másodlagos (szekunder) levegő
- c) a deflektoron beáramló égéstermék hígító levegőmennyiség

6.4. Hogyan függ össze a tüzelőolaj viszkozitása a hőmérséklettel és a nyomással?

- a) A tüzelőolaj viszkozitása a hőmérséklet emelésével csökken, a nyomás növelésével viszont nő.
- b) A tüzelőolaj viszkozitása a hőmérséklet emelésével nő, a nyomás növelésével viszont csökken.
- c) A tüzelőolaj viszkozitása a hőmérséklettől és a nyomástól független.

6.5. Hol van elhelyezve a gázveszély-érzékelő szondája földgáztüzelés esetén?

- a) a tüzelőberendezés és a szerelvény sor felett
- b) a helyiség legmagasabb pontján, illetve a szerelvény sor felett
- c) a talajszint felett 1 m-re

7. feladat**Összesen: 8 pont****Szám példa**

Mekkora az órai gázfogyasztása ($V \text{ m}^3/\text{h}$) egy $Q = 200 \text{ kW}$ névleges teljesítményű, $\eta = 80\%$ hatásfokú készüléknek, ha a földgáz fűtőértéke $H_a = 34,5 \text{ MJ} / \text{m}^3$?

8. feladat**Összesen: 6 pont**

Mi a feladata a gáznyomás-szabályozó szekrényben található biztonsági gyorszárnak?

9. feladat**Összesen: 5 pont**

Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

9.1 Termoelem meghatározása:

- a) Fényhatásra működő feszültségforrás. Ha két különböző anyagú fémvezeték végét összeforrasztjuk és a forrasztási helyet fényhatás éri, akkor a vezetékek szabad végei között feszültségkülönbséget mérhetünk. Az így létrehozott feszültségforrást termoelemnek nevezzük. A termoelemmel gázkészülékeknél a tömörséget érzékeljük.
- b) Hőhatásra működő feszültségforrás. Ha két különböző anyagú fémvezeték végét összeforrasztjuk és a forrasztási helyet melegítjük, akkor a vezetékek szabad végei között feszültségkülönbséget mérhetünk. Az így létrehozott feszültségforrást termoelemnek nevezzük. A termoelemmel gázkészülékeknél az őrlángot érzékeljük.
- c) Rezgésre működő feszültségforrás. Ha két különböző anyagú fémvezeték végét összeforrasztjuk és a forrasztási helyen rezgés keletkezik, akkor a vezetékek szabad végei között feszültségkülönbséget mérhetünk. Az így létrehozott feszültségforrást termoelemnek nevezzük. A termoelemmel gázkészülékeknél a nyugalmi állapotot érzékeljük.

9.2. Károsanyag-kibocsátás meghatározása

- a) A földgáz elégetése során, az égéstermékben lévő NO_2 és NO_3 -ok gyűjtő mértékegysége (mg/kWh), amely az ún. károsanyagok kibocsátásának mérőszáma. Az égés kémiai reakciója során a magasabb láng hőmérsékletek elősegítik a NO_2 és NO_3 kémiai kötésének kialakulását. Ezért cél az égési hőmérséklet minél alacsonyabb értéken tartása. Ennek eszközei: vízhűtéses égő és kerámiarúddal hűtött égő.
- b) A földgáz elégetése során, az égéstermékben lévő CO_2 és CO_3 -ok gyűjtő mértékegysége (mg/kWh), amely az ún. károsanyagok kibocsátásának mérőszáma. Az égés kémiai reakciója során a magasabb láng hőmérsékletek elősegítik a CO_2 és CO_3 kémiai kötésének kialakulását. Ezért cél az égési hőmérséklet minél alacsonyabb értéken tartása. Ennek eszközei: vízhűtéses égő és kerámiarúddal hűtött égő.
- c) A földgáz elégetése során, az égéstermékben lévő SO_2 és SO_3 -ok gyűjtő mértékegysége (mg/kWh), amely az ún. károsanyagok kibocsátásának mérőszáma. Az égés kémiai reakciója során a magasabb láng hőmérsékletek elősegítik a SO_2 és SO_3 kémiai kötésének kialakulását. Ezért cél az égési hőmérséklet minél alacsonyabb értéken tartása. Ennek eszközei: vízhűtéses égő és kerámiarúddal hűtött égő.

9.3. Mit nevezünk földgáztüzelésnél harmatponti hőmérsékletnek, és mennyi az értéke?

- a) Azt a hőmérsékletet, amelyen az égéstermék vízgőztartalma telítetté válik és elgőzölög, harmatponti hőmérsékletnek nevezzük. Földgáz esetén $87\text{ }^\circ\text{C}$ a harmatponti hőmérséklet.
- b) Azt a hőmérsékletet, amelyen az égéstermék vízgőztartalma megszűnik és szárazzá válik, harmatponti hőmérsékletnek nevezzük. Földgáz esetén $57\text{ }^\circ\text{C}$ a harmatponti hőmérséklet.
- c) Azt a hőmérsékletet, amelyen az égéstermék vízgőztartalma telítetté válik és kicsapódik, harmatponti hőmérsékletnek nevezzük. Földgáz esetén $57\text{ }^\circ\text{C}$ a harmatponti hőmérséklet.

9.4. A modulációs lángszabályozás alapelve

- a) A modulációs lángszabályozású kazán mindig illeszkedik a fűtési rendszer maximális hőigényéhez. A hosszú lángmagasság alacsony károsanyag-kibocsátást és gazdaságos gázfelhasználást eredményez.
- b) A modulációs lángszabályozású kazán a fűtési rendszer legkisebb hőigényéhez igazodik. Az automatikusan alacsony lángmagasság ezért magas károsanyag-kibocsátást eredményez, és a kazán üzeménél magas a gázfelhasználás.
- c) A modulációs lángszabályozású kazán mindig illeszkedik a fűtési rendszer aktuális hőigényéhez. Az automatikusan csökkentett lángmagasság alacsony károsanyag-kibocsátást és gazdaságos gázfelhasználást eredményez.

9.5 A tűztérben gázszivárgás hatására kialakult robbanóképes keverék eltávolítása az indítási folyamat melyik műveleténél valósul meg?

- a) az égő indításához szükséges levegőtöbblet bejuttatásakor
- b) a tűztérbe maradt füstgázok kiszellőztetésével egyszerre
- c) az automatikus tűztér előszellőztetés során

10. feladat

Összesen: 4 pont

Mit nevezünk a gázkészülék csatlakozási nyomásának?

11. Mi a feladata a gázkészülékekbe épített égésbiztosítóknak?

Összesen: 7 pont

12. feladat

Összesen: 5 pont

Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

12.1. Az automatikus tűztér előszellőztetés feladata:

- a) Az égő indításához szükséges levegőtöbblet bejuttatása az égéstérbe.
- b) A tűztérben gázszivárgás hatására kialakult robbanóképes keverék eltávolítása.
- c) Az előző üzemidő végén a tűztérbe maradt füstgázok kiszellőztetése.

12.2. Nagy teljesítményű gázégőknél

- a) a gázellátó rész feladata a gáz szűrése, a gáznyomás beállítása.
- b) az égő feladata, hogy hiba esetén reteszelve zárja a berendezést.
- c) a szabályozó egység szabályozza a gyújtóláng nagyságát.

12.3. Az automatika programjának ellenőrzésekor meg kell vizsgálni

- a) az előszellőztetés és gyújtás idejét.
- b) a szűrő eltömődésének ellenőrzését.
- c) a mágnesszelep nyitott vagy zárt állapotát.

12.4. Milyen halmazállapotú az égéshő (H_f) számításakor az égéstermék víztartalma?

- a) cseppfolyós
- b) gőz
- c) mindkettő egyaránt

12.5. A biztonsági gyorszár feladata:

- a) A primeroldali gázmennyiség biztosítása.
- b) Zárja a gáz útját, ha a szekunder oldali vezetékben a gáz nyomása a megengedettet túllépi vagy annál alacsonyabb.
- c) A szekunder oldali zárás automatikus biztosítása.

13. feladat

Összesen: 6 pont

a) Mit jelent az abszolút nyomás?

b) Mit jelent a relatív sűrűség fogalma, és mi a mértékegysége?

14. feladat

Összesen: 4 pont

Mikor kell beindítania a vészszellőzést a gázkoncentrációt érzékelő és beavatkozó rendszernek?